

Warszawa, Poznań, Częstochowa, dnia 1 sierpnia 2023 r.

PROJEKT UD263 - AKTU PRAWNEGO BLOKUJĄCEGO ROZWÓJ POLSKIEJ INNOWACYJNOŚCI

Z uwagą obserwujemy prace zmierzające do zmian systemu polskiego prawa. Nasz głęboki niepokój wywołał **projekt ustawy Prawo własności przemysłowej**, któremu w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów nadano numer **UD263**:
<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12359055> .

Tak jak powoli wyłania się drzewo wyrastające z pestki o fatalnym kodzie genetycznym (nie wybucha, lecz rośnie niespiesznie, coraz bardziej karłowate, pokrzywione, sękate i kłopotliwe), tak też dopiero po pewnym czasie ujawniają się skutki wejścia w życie wadliwego aktu prawnego. Dzieje się tak zwłaszcza w przypadku regulacji prawnych dotyczących wynalazków, wzorów użytkowych i przemysłowych oraz znaków towarowych, na które Urząd Patentowy RP udziela ochrony (tak przecież ważnej dla naszej gospodarki). Jeśli ktoś nieobdarzony wyobraźnią czytając przepisy prawne nie potrafi przewidywać ich skutków, musi poczekać wiele lat, nim pozna błędy wynikające z zaproponowanych przez siebie nielogicznych zapisów.

Ta prawidłowość dotyczy projektu „nowej” ustawy **Prawo własności przemysłowej UD263** zatytułowanej identycznie, jak obowiązująca obecnie ustawa **Prawo własności przemysłowej**. Powtórzenie tytułu już na wstępie sygnalizuje, że rozważana koncepcja gwarantowałaby kłopoty wynikające z mylenia obu aktów prawnych.

Aktualnie wyraźnie zamrożono prace nad UD263, lecz wciąż zachodzi obawa, czy nie zostaną one podjęte, a nie powinny. Tekst projektu jest jednak wciąż dostępny na stronach internetowych Rządowego Centrum Legislacji.

Lektura uzmysławia nam, że projekt UD263 jest wysoce niedopracowany. Co więcej, z jego założeń niestety:

- **wynika, że:** zawiera on nienaprawialne usterki (kilka błędów omówiono niżej, najpoważniejsze wymagają odrębnych publikacji);
- **wynika, że:** zaproponowano w nim rozwiązania, które z założenia generowałyby koszty (społeczne i ekonomiczne), np. w uzasadnieniu projektu UD263 zapewnia się nas, że nastąpi przyspieszenie udzielania praw wyłącznych na wzory użytkowe, gdy będą udzielane w szybkim trybie „rejestrwym”, a nie po starannie przeprowadzonym „badawczym”; tymczasem nie wolno wprowadzać tego typu zmian w sposób nieprzemyślany - świetnie zilustrowano ten problem tym co stało się gdy zastąpiono tryb „badawczy” formalnym „rejestrwym” wdrażając tak zwaną „ustawę pościgową” zawierającą (podobnie jak UD263) wadliwe rozwiązanie dotyczące polskich znaków towarowych; wówczas także w uzasadnieniu projektu ustawy zapewniano nas o „przyspieszeniu”, zaś dziś konieczne są kolejne publikacje, aby omówić poważne skutki nieporadnej legislacji pościgowej (oraz koncepcji sprowadzania znakomitej kadry eksperckiej Urzędu Patentowego RP do roli kasjerów);
- **wynika, że:** jest rezultatem próby promocji instytucji forsujących ten projekt, które nie są przygotowane do podejmowania tak poważnych zadań, w których po prostu nie dostrzega się potrzeby przewidywania rezultatów proponowanych działań i beztrzesko proponuje się

dotatkowe obciążanie wymiaru sprawiedliwości wynikiem systemowo wadliwych rozwiązań).

Ogromna szkoda, że projekt UD263 nie został poprzedzony opracowaniem założeń, które czytelnie wyjaśniłyby intencje projektodawcy. Fakt, że ich zabrakło wynika z informacji udostępnianych przez Rządowe Centrum Legislacji na temat projektu ustawy UD263, które dostępne są pod adresem <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12359055> :

„Projekt zwolniony z obowiązku opracowywania założeń projektu ustaw decyzją Rady Ministrów”.

Uważamy, że zrezygnowano z przygotowania założeń projektu ustawy Prawo własności przemysłowej UD263 w sposób nieprzemysłany, pomimo tego, że:

- przedmiot regulacji obejmuje materię złożoną, niezwykle ważką dla rozwoju gospodarki narodowej,
- sposób regulacji zbliża Prawo własności przemysłowej do aktu prawnego o charakterze kodeksu, a ponadto
- projekt ustawy zakłada implementację dyrektyw unijnych.

Przede wszystkim uważamy jednak, że na obecnym etapie nie występuje potrzeba wprowadzania nowej regulacji burzącej dotychczasowy porządek prawny w zakresie Prawa własności przemysłowej. Z pewnością **nie wolno zastępować obecnych, tak już niedoskonałych przepisów prawnych tak kontrowersyjną ustawą, jaką zaproponowano w UD263.**

Wbrew zasadom rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”, które to rozporządzenie ma swój tekst jednolity, stanowiący załącznik do obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 lutego 2016 r. (Dz. U. poz. 283), które podpisała pełniąca wówczas tę funkcję pani Beata SZYDŁO:

- nie rozważono rozwiązania alternatywnego, którym jest ograniczenie prac ustawodawczych do nowelizacji (w niezbędnym zakresie) obowiązującej ustawy Prawo własności przemysłowej,
- **nie przedstawiono też przepisów przejściowych**, wprowadzenie w art. 498 projektu ustawy UD263 zakłada się wydanie odrębnego aktu prawnego (który miałby je zawierać), ale brak tego zapowiadanego aktu prawnego powoduje, że materiał przedstawiony do dyskusji ma charakter kadłubowy, co - w naszej ocenie - **dyskwalifikuje projekt** ustawy UD263, ponieważ obecnie sytuacja kształtuje się zupełnie tak, jakby poddano pod dyskusję publiczną część projektowanego aktu prawnego, sygnalizując przedstawienie kolejnej jego części w bliżej nieokreślonej przyszłości,
- wbrew regule określonej w § 13 ww. Zasad techniki prawodawczej - **nie przedstawiono** wraz z projektem ustawy UD263 **aktów wykonawczych** do niej.

Poniżej omawiamy przykłady kilku zaledwie, wybranych, wadliwych, lecz nie najpoważniejszych - naszym zdaniem - rozwiązań objętych projektem ustawy UD263.

Szersze omówienie proponowanych rozwiązań byłoby możliwe po przedłożeniu przez projektodawcę kompletnego materiału obejmującego projektowaną regulację ustawową (w tym przepisów intertemporalnych) oraz kompletu projektów aktów wykonawczych.

Wyrażamy jednak nadzieję, że **prace UD263 zostaną oficjalnie zamknięte**, także z opisanych niżej przyczyn i analizowanie tego wadliwego projektu aktu prawnego nie będzie już konieczne.

* * *

Ilustrację sygnalizowanych problemów stanowią omówienia zapisów projektu ustawy UD263 przedstawione niżej w pojedynczych blokach, w których porównano: **obowiązujący** zapis i obok zapis proponowany, a poniżej przedstawiono UWAGI do nich.

Prezentując teksty:

posłużono

się

kolorami,

aby zwrócić uwagę na szczególnie istotne zapisy.

<p>DZIŚ w obowiązującej <u>ustawie Prawo własności przemysłowej</u>:</p>	<p>ZAPROPONOWANO przez projektodawcę w słabej koncepcji <u>nowej ustawy Prawo własności przemysłowej UD263</u>:</p>
<p>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20010490508/U/D20010508Lj.pdf</p>	
<p>PRAWO WŁASNOŚCI PRZEMYSŁOWEJ</p> <p>z dnia 30 czerwca 2000 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 324)</p> <p>Art. 11 [Prawa twórcy]</p> <p>1. Prawo do uzyskania patentu na wynalazek albo prawa ochronnego na wzór użytkowy, jak również prawa z rejestracji wzoru przemysłowego przysługuje, z zastrzeżeniem ust. 2, 3 i 5, twórcy.</p> <p>2. Współtwórcom wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego uprawnienie do uzyskania patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji przysługuje wspólnie.</p> <p>3. W razie dokonania wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego w wyniku wykonywania przez twórcę obowiązków ze stosunku pracy albo z realizacji innej umowy, prawo, o którym mowa w ust. 1, przysługuje pracodawcy lub zamawiającemu, chyba że strony ustaliły inaczej.</p> <p>4. W umowie pomiędzy przedsiębiorcami może być określony podmiot, któremu przysługiwać będą prawa, o których mowa w ust. 1, w razie dokonania wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego w związku z wykonywaniem tej umowy.</p> <p>5. W razie dokonania wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego przez twórcę przy pomocy przedsiębiorcy, przedsiębiorca ten może korzystać z tego wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego we własnym zakresie. W umowie o udzielenie pomocy strony mogą ustalić, że przedsiębiorcy przysługuje w całości lub części prawo, o którym mowa w ust. 1.</p>	<p>https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12359055</p> <p>Projekt UD263</p> <p>z dnia 25 kwietnia 2022 r.</p> <p>U S T A W A</p> <p>z dnia.....2022 r.</p> <p>Prawo własności przemysłowej</p> <p>Art. 7.</p> <p>1. W przypadku dokonania projektu wynalazczego w wyniku wykonywania przez twórcę obowiązków ze stosunku pracy lub z realizacji innej umowy, prawo, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, przysługuje pracodawcy lub zamawiającemu, chyba że strony ustaliły inaczej.</p> <p>2. W umowie między przedsiębiorcami może być określony podmiot, któremu będzie przysługiwać prawo, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, w przypadku dokonania projektu wynalazczego w związku z wykonywaniem tej umowy.</p> <p>3. W przypadku dokonania projektu wynalazczego przez twórcę przy pomocy przedsiębiorcy, przedsiębiorca ten może korzystać z tego wynalazku, wzoru użytkowego, wzoru przemysłowego lub topografii we własnym zakresie. W umowie o udzielenie pomocy strony mogą ustalić, że przedsiębiorcy przysługuje w całości lub części prawo, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1.</p>
<p>UWAGI:</p>	

W OCENIE SKUTKOW REGULACJI projektu ustawy UD263 słusznie sugeruje się potrzebę: „uzupełnienie pojawiających luk prawnych”. Projekt nie zawiera jednak zapisów, które prowadziłyby do usunięcia istniejących braków prawnych.

Wciąż np. w przypadku, gdy wynalazek jest opracowywany w ramach:

- „wykonywania przez twórcę obowiązków ze stosunku pracy lub z realizacji innej umowy”

a przy tym podobnie, gdy wynalazek opracowywany jest:

- „przy pomocy przedsiębiorcy”

- wynagrodzenie twórcy (tak jak jest obecnie) miałyby być ustalane w oparciu o teoretyczną i niejednoznaczną zasadę, której powtórzenie zaproponowano w omawianym projekcie:

- „w słusznej proporcji do korzyści przedsiębiorcy”.

Dochodziłoby wówczas do trwającej od wielu lat sytuacji, w której twórca wynalazku:

- a) nie jest właściwie wynagradzany lub
- b) przymuszany jest do dopisania fikcyjnych twórców i przenoszenia na nich praw lub
- c) zrezygnowania ze zgłoszenia wynalazku i zrezygnowania z podzielenia się wiedzą o nim.

+++

DZIŚ w obowiązującej ustawie Prawo własności przemysłowej:	ZAPROPONOWANO przez projektodawcę w słabej koncepcji nowej ustawy Prawo własności przemysłowej UD263:
<p>Art. 22 [Wynagrodzenie twórcy] 1. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, twórca wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego ma prawo do wynagrodzenia za korzystanie z tego wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego przez przedsiębiorcę, gdy prawo korzystania z niego bądź prawo do uzyskania patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji przysługuje przedsiębiorcy na podstawie art. 11 ust. 3 i 5 lub art. 21.</p>	<p>Art. 10. 1 . Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, twórca projektu wynalazczego ma prawo do wynagrodzenia za korzystanie z tego wynalazku, wzoru użytkowego, wzoru przemysłowego lub topografii przez przedsiębiorcę, gdy prawo korzystania z niego albo prawo do uzyskania patentu lub prawa z rejestracji przysługuje przedsiębiorcy na podstawie art. 7 ust. 1 i 3 lub art. 9 ust. 2.</p>
UWAGI:	
<p>Projekt UD263 proponuje powtórzenie błędu logicznego wprowadzonego do art. 22 obecnie obowiązującej ustawy Prawo własności przemysłowej.</p> <p>Tak w obecnie obowiązującej, jak o zaproponowanej ustawie we wskazaniu podstawy nabycia prawa przez przedsiębiorcę posłużono się spójnikiem "i", wskazując: art. 11 ust. 3 i 5 obecnie obowiązującej ustawy Prawo własności przemysłowej i odpowiednio art. 7 ust. 1 i 3 projektu UD263.</p> <p>Jednak z brzmienia wskazywanych przepisów (art. 11 ust. 3 "i" art. 11 ust. 5) wynika, że statuują one odmienne podstawy nabycia prawa do uzyskania patentu. Nigdy więc nie zaistnieją kumulatywnie zarówno pierwsza "i" druga.</p>	

Tym samym, nie mogło chodzić w komentowanych przepisach o koniunkcję w zakresie podstawy nabycia prawa, ale o wskazanie przypadków, w których przepis znajdzie zastosowanie. Obecny obowiązujący i proponowany przepis - oba rozumiane literalnie - **wykluczają prawo do wynagrodzenia twórcy**, gdyż w praktyce nie zdarzy się, aby wynikało ono ze wszystkich wskazywanych podstaw równocześnie, a jedynie wówczas twórca miałoby przysługiwać wynagrodzenie.

Dla uproszczenia i przykładu założmy, że nagrodami w jakiejś loterii mogą być np.: samochód, biżuteria i bilet do teatru. Wówczas słusznie w przypadku, gdy wymieniamy nagrody, które przygotował organizator posłużymy się spójnikiem „i” - koniunkcją.

Natomiast w przypadku, gdy wymieniamy nagrody z punktu widzenia uczestnika loterii, który dysponuje jednym losiem (jednym prawem do wynagrodzenia) - należy posłużyć się alternatywą rozłączną „albo”, ponieważ wygrać może tylko jedną z trzech wymienionych nagród (pierwszą albo drugą, albo trzecią nagrodę).

Przepis sformułowany został z pozycji uprawnienia twórcy (*vide* - uczestnik loterii): „*twórca projektu wynalazczego ma prawo do wynagrodzenia za korzystanie z tego wynalazku*”, a więc wynagrodzenie jest mu należne w jednej z trzech wymienionych sytuacji. Przepis natomiast sformułowany został tak, jakby wynagrodzenie przysługiwało twórcy jedynie pod warunkiem i wyłącznie wówczas, gdy zajdzie każda z wymienionych sytuacji: pierwsza **"i"** druga. Dlatego zastosowanie spójnika „i” jest nieuprawnione.

+++

DZIS w obowiązującej <u>ustawie Prawo własności przemysłowej</u>:	ZAPROPONOWANO przez projektodawcę w słabej koncepcji <u>nowej ustawy Prawo własności przemysłowej UD263</u>:
<p>Art. 12 [Zbywalność praw] 1. Prawo do uzyskania patentu na wynalazek, prawa ochronnego na wzór użytkowy albo prawa z rejestracji wzoru przemysłowego jest zbywalne i podlega dziedziczeniu. 2. Umowa o przeniesienie prawa, o którym mowa w ust. 1, wymaga, pod rygorem nieważności, zachowania formy pisemnej.</p> <p>Art. 20 [Zbycie i przekazanie prawa] Twórca wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego uprawniony do uzyskania patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji może przenieść to prawo nieodpłatnie lub za uzgodnioną zapłatą na rzecz przedsiębiorcy albo przekazać mu wynalazek, wzór użytkowy albo wzór przemysłowy do korzystania.</p>	<p>Art. 8. 1. Prawa do uzyskania patentu, dodatkowego prawa ochronnego, prawa ochronnego oraz prawa z rejestracji są zbywalne i podlegają dziedziczeniu. 2. Umowa o przeniesienie prawa, o którym mowa w ust. 1, wymaga, pod rygorem nieważności, zachowania formy pisemnej.</p> <p>Art. 9. 1. Twórca projektu wynalazczego uprawniony do uzyskania patentu lub prawa z rejestracji może nieodpłatnie albo za uzgodnioną zapłatą przenieść to prawo na rzecz przedsiębiorcy albo przekazać mu wynalazek, wzór użytkowy, wzór przemysłowy albo topografię do korzystania. 2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, z dniem przedstawienia projektu wynalazczego na piśmie następuje przejście na przedsiębiorcę prawa do uzyskania patentu lub prawa z rejestracji, pod warunkiem przyjęcia projektu wynalazczego przez przedsiębiorcę do korzystania i</p>

	zawiadomienia o tym twórcy w terminie miesiąca, chyba że strony ustalą inny termin.
UWAGI:	
Zaproponowano zmiany jednostek redakcyjnych i równocześnie w projekcie UD263 powtórzono zbędne, niejako „podwójne” uregulowanie możliwości oraz zasad przeniesienia przez twórcę prawa do uzyskania patentu.	

+++

DZIŚ w obowiązującej <u>ustawie Prawo własności przemysłowej</u>:	ZAPROPONOWANO przez projektodawcę w słabej koncepcji <u>nowej ustawy Prawo własności przemysłowej UD263</u>:
Art. 23 [Podwyższenie wynagrodzenia] Wynagrodzenie twórcy wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego, określone i wypłacone na podstawie przepisów <u>art. 22 ust. 2 i 3</u> , powinno być podwyższone, jeżeli korzyści osiągnięte przez przedsiębiorcę okażą się znacząco wyższe od korzyści przyjętych za podstawę do ustalenia wypłaconego wynagrodzenia.	Art. 11. Wynagrodzenie twórcy projektu wynalazczego podwyższa się, jeżeli korzyści osiągnięte przez przedsiębiorcę okażą się znacząco wyższe od korzyści przyjętych za podstawę do ustalenia wypłaconego wynagrodzenia.
UWAGI:	
W projekcie UD263 zaproponowano jedynie przeniesienie przepisu (określającego zasady wynagrodzenia twórcy wynalazku) do innej jednostki redakcyjnej, natomiast nie podjęto próby uregulowania tych zasad w sposób, który zachęciłby twórców do kreatywności.	

+++

DZIŚ w obowiązującej <u>ustawie Prawo własności przemysłowej</u>:	ZAPROPONOWANO przez projektodawcę w słabej koncepcji <u>nowej ustawy Prawo własności przemysłowej UD263</u>:
Art. 13 [Data pierwszeństwa] 1. Pierwszeństwo do uzyskania patentu, prawa ochronnego albo prawa z rejestracji oznacza się, z uwzględnieniem <u>art. 14 i art. 151</u> , według daty zgłoszenia wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego w Urzędzie Patentowym. 2. Zgłoszenie uważa się za dokonane , z zastrzeżeniem <u>art. 31 ust. 4</u> , w dniu, w którym wpłynęło ono do Urzędu Patentowego z zachowaniem formy pisemnej również za pomocą telefaksu lub w postaci elektronicznej.	Art. 15. (...) 3. Zgłoszenie uważa się za dokonane w dniu, w którym wpłynęło do Urzędu Patentowego na piśmie utrwalonym w postaci papierowej albo elektronicznej, o ile zawiera wszystkie części dające podstawę do uznania zgłoszenia za dokonane. 4. W przypadku, gdy zgłoszenie zawiera szkodliwe oprogramowanie lub jest nieczytelne, skutek, o którym mowa w ust. 1 i ust. 2, nie powstaje. (...).

UWAGI:

Projekt UD263 proponuje usunięcie możliwości dokonywania zgłoszeń „**telefaksem**” i przeniesienie przepisu do innej jednostki redakcyjnej. Nie określa i nie przewiduje bezpiecznych metod komunikacji.

+++

DZIŚ w obowiązującej <u>ustawie Prawo własności przemysłowej</u>:	ZAPROPONOWANO przez projektodawcę w słabej koncepcji <u>nowej ustawy Prawo własności przemysłowej UD263</u>:
<p>Art. 3 [Słowniczek] 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o: (...), 6) projektach wynalazczych - rozumie się przez to wynalazki, wzory użytkowe, wzory przemysłowe, topografie układów scalonych i projekty racjonalizatorskie; (...).</p>	<p>Art. 2. 1. Użyte w ustawie skróty oznaczają: (...). 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o: 11) projekcie wynalazczym – rozumie się przez to wynalazki, wzory użytkowe, wzory przemysłowe i topografie; (...).</p>
<p>UWAGI: W projekcie UD263 zaproponowano usunięcie z ustawy problematyki racjonalizacji, a dodatkowo z definicji „projektu wynalazczego” usunięcie terminu „projekty racjonalizatorskie” - co stanowiłoby krok wstecz w zakresie popularyzacji idei innowacyjności wśród pracowników i dla tego uważamy, że byłoby szkodliwe dla gospodarki narodowej.</p>	

+++

DZIŚ w obowiązującej <u>ustawie Prawo własności przemysłowej</u>:	ZAPROPONOWANO przez projektodawcę w słabej koncepcji <u>nowej ustawy Prawo własności przemysłowej UD263</u>:
<p>Art. 120 [Definicje] 1. Znakiem towarowym może być każde oznaczenie umożliwiające odróżnienie towarów jednego przedsiębiorstwa od towarów innego przedsiębiorstwa oraz możliwe do przedstawienia w rejestrze znaków towarowych w sposób pozwalający na ustalenie jednoznacznego i dokładnego przedmiotu udzielonej ochrony. 2. Znakiem towarowym, w rozumieniu ust. 1, może być w szczególności wyraz, włącznie z nazwiskiem, rysunek, litera, cyfra, kolor, forma przestrzenna, w tym kształt towaru lub opakowania, a także dźwięk.</p>	<p>Art. 170. Znakiem towarowym może być każde oznaczenie, w szczególności wyraz, włącznie z nazwiskiem, rysunek, litera, cyfra, kolor, forma przestrzenna, w tym kształt towaru lub opakowania, a także dźwięk, umożliwiające odróżnienie towarów lub usług jednego przedsiębiorcy od towarów lub usług innego przedsiębiorcy oraz możliwe do przedstawienia w rejestrze znaków towarowych w sposób pozwalający na ustalenie jednoznacznego i dokładnego przedmiotu udzielonej ochrony.</p>
<p>UWAGI:</p>	

Wprawdzie w OCENIE SKUTKÓW REGULACJI projektu ustawy UD263 słusznie zauważono: „*Na gruncie przepisów p.w.p. wciąż pozostają obszary, w których odpowiednie zmiany i dalsza harmonizacja z regulacjami unijnymi mogłaby mieć korzystny wpływ na konkurencyjność i wzrost gospodarczy.*”

Jednak projekt UD263 proponuje powtórzenie regulacji, która stanowi **całkowicie odosobnione** - w skali świata - **rozwiązanie** niespójne z **art. 3 dyrektywy** Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2436 z dnia 16 grudnia 2015 r. mającej na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych, **do implementacji której** - zgodnie z Traktatem Akcesyjnym - **pozostajemy zobowiązani**.

Regulacja, powtórzenie której proponuje się pozostawałaby także **sprzeczna z art. 4 Rozporządzenia** Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1001 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie znaku towarowego Unii Europejskiej.

Treść przywołanych tu aktów prawa międzynarodowego jest jednobrzmiąca:

Artykuł 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2436

Oznaczenia, z których może składać się znak towarowy

Znak towarowy może składać się z jakichkolwiek oznaczeń, w szczególności z wyrazów, łącznie z nazwiskami, lub rysunków, liter, cyfr, kolorów, kształtu towarów lub ich opakowań lub dźwięków, pod warunkiem że oznaczenia takie umożliwiają:

a) odróżnianie towarów lub usług jednego przedsiębiorstwa od towarów lub usług innych przedsiębiorstw; oraz

b) przedstawienie ich w rejestrze w sposób pozwalający właściwym organom i odbiorcom na ustalenie jednoznacznego i dokładnego przedmiotu ochrony udzielonej właścicielowi tego znaku towarowego.

Artykuł 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1001

Oznaczenia, z których może składać się unijny znak towarowy

Unijny znak towarowy może składać się z jakichkolwiek oznaczeń, w szczególności z wyrazów, łącznie z nazwiskami, lub rysunków, liter, cyfr, kolorów, kształtu towarów lub ich opakowań lub dźwięków, pod warunkiem że oznaczenia takie umożliwiają:

a) odróżnianie towarów lub usług jednego przedsiębiorstwa od towarów lub usług innych przedsiębiorstw; oraz

b) przedstawienie ich w rejestrze unijnych znaków towarowych (zwanym dalej „rejestrem”) w sposób pozwalający właściwym organom i odbiorcom na ustalenie jednoznacznego i dokładnego przedmiotu ochrony udzielonej właścicielowi tego znaku towarowego.

W polskiej ustawie już obecnie popełniono błąd używając liczby pojedynczej. Przedłożony projekt wady tej nie usuwa i proponuje zachowanie istniejącej rozbieżności nie tylko z prawem unijnym.

Warto przypomnieć raz jeszcze, w projekcie zaproponowano zachowanie dotychczasowej, wadliwej definicji „znaku towarowego”. Otóż skoro mogłoby nim „*być każde oznaczenie, w szczególności wyraz, łącznie z nazwiskiem, rysunek, litera, cyfra, kolor*” - utrzymana miałaby zostać absurdalna sytuacja, w której Urząd Patentowy RP wciąż nie mógłby wyjaśnić, dlaczego rejestruje znaki towarowe składające się z kilku wyrazów, rysunków, liter, czy cyfr.

Cyfra „*w szczególności*” - tak, może być zarejestrowana w Polsce jako znak towarowy, ale zarejestrowanie liczby składającej się z kilku „*cyfr*” - niekoniecznie. Uzyskanie praw wyłącznych wymaga wówczas życzliwej wykładni prawa.

Otwarte pozostawałoby pytanie, jak opisać mielibyśmy teraz znak towarowy: „**Echt Kölnischer Wasser No 4711**” (którym oznaczana jest niemiecka, oryginalna woda kolońska, produkowana początkowo w Kolonii w budynku nr 4711, w pierwszej fabryce założonej w 1709 r.)?

Utrzymanie tego rodzaju kształtu przepisu prowadziłyby nie tylko do utrwalenia niespójności z prawem unijnym, ale też do braku pewności, czy możliwe będzie - uzyskanie ochrony nazw ulubionych kosmetyków, czy też winny one pozostać niechronione zarejestrowanymi w Urzędzie Patentowym RP znakami towarowymi.

**dr inż. Ryszard
MATUSIAK**
rzecznik patentowy
w latach 1978-97

Marek BESLER
rzecznik patentowy
Europejski Rzecznik
Patentowy

Anna KORBELA
rzecznik patentowy
radca prawny
Europejski Rzecznik
Patentowy
pełnomocnik przed
Jednolitym Sądem
Patentowym